

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітній ступінь)

на тему: «Формування стратегії експортного потенціалу підприємства»

Виконав: студент 2 року навчання,
групи 8.06.07.15.02,
спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Халін О.С.

Керівник: к.е.н., доцент Котиш О.М.

Рецензент: к.е.н. Огієнко С.О.

Харків – 2017 рік

ВСТУП

Глобалізація зовнішніх економічних зв'язків і посилення транснаціонального характеру світової економіки об'єктивно вимагають постійного узгодження діючих інституціональних та господарських структур з імперативами та динамікою торговельно-економічних відносин. Головним об'єктивним критерієм майбутньої ролі та місця національної економіки у складі глобальної економічної системи доцільно вважати рівень здатності української системи господарювання здійснювати поступове інтегрування до міжнародного середовища. Потоки експорту, які генерує країна, в свою чергу, залежать від експортного потенціалу підприємств.

Науковий інтерес до проблемних питань формування експортного потенціалу промислових підприємств визначає необхідність дослідження накопиченого теоретичного досвіду. Витоки наукового осмислення проблеми прослідковуються в працях Томаса Мана, Давида Рікардо, Фрідріха Листа, Йозефа Шумпетера. Вагомий вклад в дослідження проблеми зроблено такими вченими, як К. Воблій, С. Струмилін, В. Немчинов, О. Анчишкін, Л. Абалкін, В.М. Архангельський. В останні десятиріччя наукові та прикладні питання розвитку експортного потенціалу перебували в центрі уваги багатьох науковців: П. Стичишина, О. Кириченка, Г. Крушницької, Т. Ломаченко та інших.

Вагомий науковий внесок у вирішення проблем розвитку експортного потенціалу, у тому числі на мікроекономічному рівні аналізу, міститься у працях таких вітчизняних і зарубіжних учених як В. Андрійчук, В. Бегма, Є. Волкодавова, В. Геєць, С. Дорогунцов, Є. Дубков, С. Іващук, І. Карапейчик, Б. Карлофф, Б. Кваснюк, А. Кредісов, Д. Лук'яненко, А. Мазаракі, Ю. Макогон, Т. Мельник, Н. Пирець, Л. Піддубна, Ю. Солодковський, Ю. Токарев, Т. Циганкова, В. Юхименко, А. Яковлєв.

Традиційно в полі зору наукових досліджень знаходяться проблемні аспекти експортної політики на рівні національної економіки, регіонів та

галузей, тоді як теоретичним, методологічним і прикладним питанням розвитку експортного потенціалу промислових підприємств не приділяється достатньої уваги. Зокрема відсутній системний підхід до діагностування експортного потенціалу підприємства, недостатня увага приділяється стратегічним аспектам його розвитку та вдосконаленню моделей управління ним. Потребують більш поглибленого вивчення фактори формування експортного потенціалу підприємства. Отже, вітчизняний досвід у цій сфері недостатній і потребує ретельної систематизації та аналізу.

Теоретико-методичне та прикладне значення вирішення вказаних проблем зумовлює актуальність обраної теми, визначає мету, завдання та логіко-структурну побудову дипломної роботи.

Таким чином, значущість та недостатня розробленість вищенаведених проблем обумовили вибір теми дипломної роботи.

Метою даної роботи є розробка теоретико-методичного забезпечення та практичних рекомендацій щодо вдосконалення процесу формування стратегії розвитку експортного потенціалу промислового підприємства в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Згідно з поставленою метою в роботі були вирішені наступні завдання:

досліджено економічну сутність поняття «експортний потенціал» підприємства, розкрито види та з'ясовані особливості стратегій його розвитку;

проаналізовано сучасний стан процесу формування експортного потенціалу на вітчизняних підприємствах;

проаналізовано стан та виявлені головні причини зниження ефективності розвитку експортного потенціалу підприємства;

запропоновано розвиток організаційно-методичного забезпечення формування стратегії розвитку експортного потенціалу підприємства.

Об'єктом дослідження є процес формування стратегії розвитку експортного потенціалу промислового підприємства в умовах мінливого

зовнішнього середовища

Предметом дослідження є теоретичні положення, методичні підходи та прикладні аспекти формування стратегії експортного потенціалу підприємства.

Теоретичну основу роботи складає система загальнонаукових і спеціальних методів, що дозволяють вирішувати проблемні наукові завдання. В ході обґрунтування теоретичних основ роботи використовувались методи абстрагування, порівняння, аналізу та синтезу, формалізації, та ін. Отримані прикладні результати ґрунтуються на методах економіко-математичних, програмно-цільових, статистичного аналізу і методах вимірювання та оцінки потенціалу підприємств, обробка даних здійснювалась з використанням засобів комп'ютерної техніки.

Інформаційну базу дослідження складають наукові монографії, статті зарубіжних і вітчизняних вчених, нормативно-правові акти, що регулюють діяльність підприємства на державному та міжнародному рівнях, статистичні матеріали за проблематикою дипломної роботи, матеріали підприємств, інформаційних агенцій та Інтернету.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в подальшому розробленні й обґрунтуванні теоретичних і методичних положень та практичних рекомендацій щодо розробки та реалізації стратегій розвитку експортного потенціалу підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає у доведеності теоретичних положень до рівня методико-прикладних рекомендацій, спрямованих на підвищення обґрунтованості стратегії розвитку експортного потенціалу підприємства машинобудівної галузі.

Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, резюме списку використаної літератури з 93 найменувань. Загальний обсяг основної частини роботи складає 108 сторінок. Робота містить 31 таблиць, 14 рисунків.

